

Missionsbefallningen och den kristna gemenskapen

Om predikan av Guds ord är det som skapar en frälsande tro på Jesus Kristus, borde all verksamhet som främjar och utgör förutsättning för anordnande av predikotillfällen vara högsta prioritet i missionsarbetet. Så kan en enkel syftesbeskrivning för den traditionella missionsföreningen formuleras. ELM:s färskaste missionssekreterare, Johannes Heule, angriper ämnet från en snarlik utgångspunkt och genom att vidga förståelsen av begreppet mission.

Mission har alltid varit kyrkans viktigaste uppdrag på den här sidan av evigheten. När Paulus skriver till de kristna i Filippi uttrycker han det kraftfullt:

För mig är livet Kristus och döden en vinst. Men om livet här i kroppen innebär att mitt arbete bär frukt, då vet jag inte vad jag ska välja. Jag dras åt båda håll. Jag har en längtan att bryta upp och vara hos Kristus, det vore mycket bättre. Men för er skull är det mer nödvändigt att jag får leva kvar här i kroppen (Fil. 1:22–24).

FÖR DERAS SKULL

För Paulus, liksom för oss, vore gemenskapen med Kristus bortom döden bättre än ett fortsatt liv på jorden. Men för korintiernas skull är han kvar. Han är Guds redskap, som för människor till tro och bygger upp Kristi

kropp. Han är hedningarnas apostel, som lever för Kristus genom att uppfylla hans befallning att göra lärjungar. Missionsbefallningen var inte ett uppdrag som bara var avsett för Paulus och de andra apostlarna. När Jesus sa att de skulle lära andra lärjungar att hålla allt vad han befallt dem inkluderar det hans sista befallning, missionsbefallningen (Matt. 28:20).

MISSION, EN BÖRDA?

För inte så få är det ganska jobbigt att prata om eller reflektera över den inre missionen. Ordet tynger många samveten, som inte behöver upplysas om missionens betydelse. Vi är väl medvetna om hur centralt det är att göra lärjungar, men bedrövas över hur lite missionen präglar våra egna liv. Den missionslåga som kanske fanns i början av den egna trosresan har sedan länge slocknat. En del av obehagskänslorna kan vara nyttiga – det gudagivna samvetet kan peka på min likgiltighet i förhållande till människors eviga öde, att jag inte älskar min nästa tillräckligt mycket för att träda ut ur min bekvämlighet. Då får lagen föra mig till nåden i Kristus. Men alla obehagskänslor beror inte nödvändigtvis på att mitt samvete

anklagar mig, utan kan också bero på att jag helt enkelt har en felaktig förståelse av vad mission är. Så låt oss göra det lite klarare hur mission bör se ut för oss i Sverige i dag. Kanske en för smal och individualistisk förståelse av missionen är en av orsakerna till att missionen känns som en börda?

MISSIONSBEFALLNINGEN ENLIGT APOSTLARNAS

För att börja i en annan ände inleder jag med att ställa frågan: varför engagerar vi oss i vår lokala kristna gemenskap? Någon kanske svarar: "Den trevliga gemenskapen vid kaffet", en annan: "Behovet att höra Guds ord predikas" och en tredje: "Man *ska* göra det som kristen". Men viktigast, givet missionens prioritet i det här livet, är nog att svara: "För att lyda missionsbefallningen." Mission kan definieras både brett och smalt, och här använder jag ordet i en vidare bemärkelse: som det vi gör i förlängningen av missionsbefallningen. Om vi beaktar apostlarnas gensvar på missionsbefallningen kan det bredda vår förståelse av hur mission ser ut. Apostlarnas liv efter missionsbefallningen är ju deras gensvar på Jesu ord. Hur de besvarade befallningen *då* bör präglade hur vi tar oss an den *i dag*.

Apostlarna svarade på Jesu befallning genom att förkunna evangelium, *och plantera och bygga lokala kristna gemenskaper*. I Apostlagärningarna kan vi läsa om Barnabas och Paulus missionsresa. De reser runt och bygger upp den ena församlingen efter den andra: Antiokia, Derbe och Lystra, Tesalonike och så vidare. De tillsätter lokala ledare över gemenskaperna som ska leda det lokala missionsarbetet. De delar ut olika uppgifter i gemenskaperna, allt efter de gåvor Gud har gett.

Drivna av missionsbefallningen skriver apostlarna en rad brev, som vi kan ta del av i Nya testamentet. Där ger apostlarna instruktioner för livet i de kristna gemenskaperna, hur de ska leva tillsammans. Breven är tillsammans med evangelieförkunnelsen fyllda med instruktioner, som förutsätter en gemenskap för att kunna uppfyllas: Särbehandla inte varandra (Jak. 2:2–4), var ett i själ och sinne (Fil. 2:2), fira Herrens måltid på rätt sätt (1 Kor. 11:17–34) och så vidare. Drivna av missionsbefallningen bygger apostlarna upp lokala kristna gemenskaper i Kristus. Missionsbefallningens frukt är alltså de många församlingar som apostlarna planterar. Dessa kan ses som utspridda missionsposter planterade på vitt skilda platser i världen. Som när man anlägger en lavendelrabatt planteras dessa utspridda missionsstationer med syftet att de med tiden ska sprida sig vida omkring, och göra fler människor till Jesu lärjungar.

Sjuttio år efter Kristus besvarade alltså den enskilde kristne Jesu befallning genom att delta i en kristen lokal gemenskap. 2023 år efter Kristus ser dock få delaktigheten i den lokala kristna gemenskapen som något man gör som respons på missionsbefallningen, oavsett om det sker genom missionsföreningen, församlingen, studentgruppen eller syföreningen. Vad beror då det på?

MISSIONENS LILLA HÖRNA

Skulle man fråga en förening eller församling om de bedriver mission skulle de nog rätt snabbt börja tänka på tydligt utåtriktad verksamhet: pannkaksskyrka på stan, språkcafé eller alphakurs.

Särskilt "gatuevangelisation" har fått en viktig plats när det kommer till mission i

*Detta
riskerar
att bli vår
inställning
till den
lokala
kristna
gemenskapen
– ännu en
plats för oss
att få ut
något.*

Sverige. Formen har sin plats, men får verkligen inte ses som Guds enda redskap för att svenskar ska få lära känna Jesus. För det första når inte formen ut till alla människor: alla typer av människor är inte ute sena kvällar, då verksamheten ofta bedrivs, eller har för vana att stanna för främlingar. För det andra är mötet oerhört kort, utan garanti för fler samtal, vilket gör uppföljningen svår. För det tredje skrämmer formen bort en hel del potentiella missionärer, som inte vill framstå som försäljare och som är bättre på att bygga relationer än att vara snabbtänkta i mötet med främlingar – eller som helt enkelt inte kan vara ute sena kvällar. Visst behöver vi utmana oss själva och våga bryta sociala barriärer. Det är ett måste när det kommer till att dela tron. Men vår förståelse av mission måste vara bredare än så. Om det enda sätt vi uppfyller missionsbefallningen på handlar om att vara delaktiga i sådana verksamheter, ja då är de flesta kristna tämligen dåliga på att lyda Jesu befallning. Endast ett fåtal kristna är med i sådan verksamhet. Sällan reflekterar vi över att apostlarnas förståelse av mission var bredare än så.

Missionen kan inte begränsas på det viset att den får sitt eget lilla väldefinierade hörn. I stället bör all kristen verksamhet ha missionen som mål: Hemgruppen är inte bara till för oss invigda kristna utan är också ett ypperligt tillfälle att bjuda med sig en granne. Syjuntan är en potentiell inkörsport till det mer regelbundna gudstjänstlivet. Ungdomsgruppen är en möjlighet för en tonåring utan kristna föräldrar att få höra om vem Jesus är. Här kommer också fördelen med nyplanterade gemenskaper in. I en sådan gemenskap är ofta mer av verksamheten genomsyrad av missionen. En trygg gemen-

skap på omkring 120 personer behöver inte ständigt tänka på att vara missionerande, eftersom gemenskapen fungerar bra och är rätt trivsamt som den är. En nyplanterad gemenskap måste däremot i genomförandet av all verksamhet fundera över hur den når ut till kvinnan i kassan på ICA eller mannen som går förbi på trottoaren och rastar hunden. Det är mycket tydligare för en nyplantering att gemenskapens framtida existens hänger på att nya kommer till.

KONSUMENT ELLER MISSIONÄR?

En annan aspekt som kan hindra oss från att se delaktigheten i den lokala gemenskapen som mission är att vi har på oss konsumentglasögonen. De senaste årtiondena har vi sett en drastisk förändring på detta område. Dagens samhälle fostrar konsumenter. Vi konsumerar den lokala fotbollsklubbens tjänster, vi konsumerar filmtjänster, vi konsumerar resor, ja, nästan allt på vår fritid. Det enda vi kanske inte konsumerar är det dagliga arbetet, men målet med det är ju i slutändan att samla pengar för att kunna konsumera. Det är klart att det finns undantag, men bilden stämmer ändå rätt bra. Detta riskerar att bli vår inställning till den lokala kristna gemenskapen – ännu en plats för oss att få ut något. Kanske du känner att de andra i gemenskapen är tråga, gammalmodiga och ljumma. De saktar ner dig i din tro. De är väldigt dåliga på ett för dig centralt område i det kristna livet.

Kanske inte problemet är de andra, utan att du relaterar till gemenskapen som konsument snarare än att se den som en plats där du inte bara kan få ta emot utan också ge? Kanske är gemenskapen i behov av ditt engagemang? Om du kan se vad de är blinda

*Snarare än att urvattna vad mission är,
bör vi låta all verksamhet dränkas i mission
så att den genomsyrar allt vi gör.*

för, kan du få komma med ny inspiration och nytt liv. Din delaktighet är inte bara för din egen skull, utan också för de andras.

SOLOPROJEKT

En tredje anledning till att vi inte ser delaktigheten i den lokala gemenskapen som ett engagemang i förlängning av missionsbefallningen är att vi ser missionen som ett eget soloprojekt. Det är en fälla att lätt hamna i. Det är svårt att inte påverkas av det historiskt sett exceptionellt individualistiska samhället omkring oss. När det gäller en persons omvändelse tänker vi att vi ska vara den som förarbetar jorden, gödslar, sår, vattnar, beskär och skördar. En sådan syn är skadlig, för att inte säga teologiskt oriktig. Gud är ju den viktige aktören i en persons omvändelse. Det är han som ger växten. Den är också skadlig för att den sätter en standard som väldigt få kan leva upp till. Uppdraget som egentligen fördelats över hela gemenskapen hamnar på *en* individs axlar – och denne måste som

ensam lem fylla alla kroppens funktioner. Individen måste ha kompetens att förmedla evangeliet enkelt och tydligt, uttrycka Guds självutgivande omsorg i kärleksfulla handlingar, ge klarhet i dogmatiskt kluriga frågor, vara ett själavårdande stöd, överbevisande leverera de bästa apologetiska argumenten för kristen tro, och så vidare. Tack och lov använder Gud en hel grupp människor i uppfyllandet av missionsbefallningen! Människor behöver få möta hela Kristi kropp som tillsammans vittnar om sin frälsare. Faktum är att Gud regelmässigt jobbar på det sättet – kollektivt snarare än genom individer. Helt klart finns det tydliga undantag i frälsningshistorien, men det normala är att Gud verkar kollektivt. Redan i Bibelns första kapitel står det att ensamhet inte är något gott för människan. Snart därefter utväljer Gud en familj till att vara bärare av hans löfte, och senare ett helt folk, som ska representera honom inför alla andra folk. När Jesus kommer till jorden samlar han en hel lärjungaskara. När

de sänds ut, är de aldrig färre än två. Och så småningom använder han återigen ett helt folk, kyrkan, för att genomföra missionen. Mission är inget soloprojekt, utan måste förstås som något vi gör tillsammans, där vi har olika uppgifter. En äldre dam, som i femtio år ställt upp med fikaansvaret, har också del i arbetet. Likaså ett tekniksnille, som gång efter gång snurrar på ett för de flesta obegripligt instrumentbräde, eller en student, som tjuvar på sina vänner att följa med till den kristna studentgruppen. Den lokala gemenskapen gör lärjungar *tillsammans*.

URVATTNING

Leder inte en så bred definition av mission i längden till att själva missionsbegreppet blir urvattnat? Riskerar inte all kristen verksamhet att hamna inom ramarna för vad mission är? Frågan är väl värd att lyfta. Missionsrörelser har gång på gång uppstått i en kyrka som glömt bort uppdraget att *nå ut* med evangeliet. Vi får inte mista nöden för de onådade! Men det är en viktig skillnad mellan en sådan passivitet och vad jag talar om ovan. Snarare än att urvattna vad mission är, bör vi låta all verksamhet dränkas i mission så att den genomsyrar allt vi gör. En allt för bred definition av mission kan leda till att begreppet blir urvattnat. Uppdraget att nå ut till nya får inte glömmas bort. Men en allt för smal definitionen är som vi sett inte heller bra, eftersom den avgränsar missionen, som bör präglade allt. Orden ”*gå ut*” och ”*alla folk*” i missionsbefallningen måste ständigt aktualiseras. Orden förmedlar att verksamheten aktivt måste söka upp människor som inte tror. Vi kan inte vara tillfreds med dem som redan är med i gemenskapen – vi måste nå ut och bjuda in fler. Men det

gör vi bäst tillsammans. När Gud vill göra lärjungar, använder han lokala kristna gemenskaper.

PRIORITERINGEN

Till slut är det värt att återigen reflektera över hur viktig detta gör den lokala kristna gemenskapen, inte bara för oss själva, utan också för de andra. Paulus såg missionen som anledningen till att han levde kvar här på jorden. Om ett centralt sätt vi lyder missionsbefallningen på är genom delaktighet i vår lokala kristna gemenskap så blir den jätteviktig. Kanske bör det vara helt avgörande för oss när vi lägger vårt livspussel – att se till att denna väsentliga pusselbit läggs först – så att allt annat, som ska hända under veckan, får anpassas efter den. Eller på ett större plan – kanske bör denna prioritering påverka hela vår livsplanering – att vi letar hus och boende, inte framför allt där det är fint och trevligt, utan där vi kan göra skillnad i en lokal kristen gemenskap – att vi söker jobb på platser där Guds rike behöver oss.

Om missionsbefallningen känns som en börda – kom då ihåg att det inte är ditt soloprojekt! Mission är något vi gör tillsammans. Mission är mer än gatuevangelisation. Missionen i Sverige bör inte ha ett litet avgränsat hörn utan bör genomsyra all kristen verksamhet. Missionen behöver människor av alla slag, när vi som en kropp, tillsammans lyder vår Herre och gör alla folk till lärjungar.

Johannes Heule

Missionssekreterare, Malmö